

REGERINGSRÄTTEN



RÄTTSFALL

Omläggning av elektriska ledningar.

Besvär av förste taxeringsinspektören P. angående hemmansägaren J:s inkomst-taxeringen år 1955. — PN förvägrade J. avdrag med 859 kr för omläggning av elektriska ledningar. — Hos KR anförde J., att omläggningen föranletts av att kraftleverantören ur brandskyddssynpunkt flyttat slutpunkten för sin serviceledning från en logvägg till en fristående slutstolpe. Omläggningen hade bestått i flyttning och ommontering av mätarcentralen samt därav betingade ändringar av in- och utgående ledningar. — KR medgav avdraget. — Taxeringsinspektören framhöll i besvären hos RR, att det elektriska nätet icke varit i sådant skick att reparation och underhåll i större omfattning varit erforderlig, om J. icke av kraftleverantören ålagts utföra omläggningen. — RR fastställde PN:s beskattningsåtgärder, när den verkställda omläggningen av elektrisk installation finge anses utgöra sådant till ombyggnad hänförligt arbete, för vilket kostnaden icke finge avdragas vid inkomsttaxeringen (RR:s utslag den 15/3 1961; två ledamöter ville medge avdrag.)

Anm.: Jämför RÅ 1954 not. 1701 och 1960 not. 44 (Skattenytt 1960 s. 289). Se även Wennergren i Skattenytt 1959 s. 220.

Värdeminskning av driftbyggnader i jordbruk.

Besvär av lantbrukaren L. angående inkomsttaxering år 1955. — L. yrkade avdrag för värdeminskning av driftbyggnader med 1,5 % av 142.105 kr, av vilket belopp 50.733 kr motsvarade $\frac{2}{3}$ av fastighetens taxerade jordbruksvärde och 91.372 kr kostnaden för ett under 1954 uppfört bostadshus av tegel. — PN medgav avdrag med dels 1,5 % av 50.733 kr och dels 0,6 % av 91.372 kr. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 18/4 1961.)

Anm.: Här tillämpades alltså den s k kombinerade metoden, se RN 1954 nr 4: 1 alternativ c). Angående avskrivningsprocenten, se SOU 1946: 29 (1943 års jordbrukstaxeringsakkunniga) sid 166 och prop 1951 nr 191 sid 121.

Värdeminskning av skog.

Besvär av jur. kand. M. angående inkomsttaxering år 1955. — Vid arvskifte den 15/9 1953 efter en den 24/8 1947 avliden broder tillskiftades M. en jordbruksfastighet och försålde M. därefter den 2/3 1954 en rotpost. Sedan PN vägrat M. avdrag för värdeminskning av skog, yrkade M. hos KR att, när någon tillväxt inte skett under tiden mellan arvskiftet och försäljningen, hon måtte erhålla så-

dant avdrag. KR: ej ändring, enär tillväxten från arvlåtarens död och intill utgången av år 1954 finge antagas ha överstigit virkesuttaget för samma tid. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 15/3 1961.)

Lön till hemmavarande vuxet barn som arbetat i jordbruket.

Besvär av TI angående hemmansägaren J:s inkomsttaxering år 1957. — J., som var änking och som ägde en jordbruksfastighet med taxeringsvärde av 21.000 kr, å vilken fanns en djurbesättning omfattande hästar, kor, och och höns, yrkade avdrag för lön 1.200 kr och kost 1.170 kr till en vuxen dotter, vilken var den enda anställda i jordbruket. J. uppgav att dottern, som utförde det mesta av arbetet, arbetade c:a 12 timmar om dagen, varav åtta i jordbruket. Han och dottern utförde allt arbete gemensamt, såväl ute som inne. Dottern hade fått lön allenast för det arbete, hon utförde i jordbruket. — TN och PN medgav avdrag med endast hälften av yrkat belopp. — KR medgav fullt avdrag, enär av handlingarna finge anses framgå att den ersättning, som dottern uppburit, ej avsett annat arbete än det hon utfört i jordbruksdriften. — RR fastställde PN:s beslut. (RR:s utslag den 14/3 1961.)

Anm.: Jämför RÅ 1958 not. 2018 (Skattenytt 1959 s. 78), där fullt avdrag medgavs.

Föreningsavgift.

Arrendatorn S. vägrades avdrag för avgift till betodlarförening. (RR:s utslag den 18/4 1961.)

Tvångsförsäljning?

Besvär av hemmansägaren O. angående inkomsttaxering år 1956. — O. som sedan

1948 ägt en mindre jordbruksfastighet inom staden H., köpte under 1950 för att få ett bärkraftigt jordbruk en jordbruksfastighet för 7.000 kr. Staden hade vid flera tillfällen önskat köpa sistnämnda fastighet men O. hade avböjt. Enligt ett drätselkammarens protokoll den 24/2 1955 hade staden synnerligen stort intresse av fastigheten. Man hade övervägt expropriation men bordlagt ärendet för vidare utredning. — Sedan O. av lantbruksnämnden upplysts om att nämnden inte kunde förhindra att staden exproprierade O:s fastighet för tätbebyggelse, sålde O. den 4/5 1955 fastigheten till staden för 36.887 kr. — O. ansåg tvångsförsäljning jämlikt 35 § 4 mom KL föreligga. Enligt TI däremot hade O. icke visat att verkligt tvång förelagat. — PN och KR delade TI:s uppfattning men RR biföll O:s talan. (RR:s utslag den 21/3 1961.)

Anm.: Se prop. nr 147/1947 s. 24.

Yrkesmässig tomtförsäljning?

Besvär av godsägaren L. angående inkomsttaxering år 1955. — L., som ägde en jordbruksfastighet om 185 har åker, hade under 1949 sålt sex tomter, varav en till vägmark. Därmed hade från fastigheten försålts åtminstone åtta bostads- och tre industritomter. I mål angående L:s inkomsttaxering år 1950 hade RR fastställt att L. bedrivit yrkesmässig tomtförsäljning. — Under 1954 sålde L. till Å. kommun två jordområden om tillhoppa 22.329 kvm för 34.000 kr. Det större av dessa (21.739 kvm) var avsett för bostadsbebyggelse och det mindre för polishus. L. uppgav, att han icke varit villig försälja områdena och att han medgivit frivillig försäljning bara för att kommunen inte skulle behöva tillgripa expropriation, vilket eljest hade skett. Vidare framhölls att

den avyttrade marken utgjordes av god åkerjord med bra läge i förhållande till ekonomibyggnaderna. Sedan 1949 hade någon tomtförsäljning utöver den nu ifrågavarande inte skett. — PN beskattade vinsten såsom inkomst av jordstyckningsrörelse. — KR: ej ändring. — RR undanröjde beskattningen, enär försäljningen av ifrågavarande markområden icke, såvitt handlingarna i målet utvisade, skett under sådana förhållanden, att intäkten därav kunde anses såsom inkomst av rörelse. (RR:s utslag den 7/2 1961.)

Stipendium eller förmån i tjänsten?

Besvär av TI angående tjänstemannen D:s inkomsttaxering år 1955. — D., som var konsulent hos Högerns Förlagsstiftelse men lämnat anställningen för att företaga en studieresa till U. S. A., erhöi i samband därmed ett stipendium såsom resebidrag, vilket skulle användas såsom ett led i D:s utbildning till tryckeriteknisk konsulent och ha till ändamål att komma den svenska grafiska industrien till nytta. Sedan D. vistats i U. S. A. den 4/5 — den 24/9 1954, varunder han icke uppburit lön från stiftelsen, hade han efter återkomsten varit anställd hos stiftelsen en månad, varefter han tillträtt anställning hos ett annat företag. Rapport över vid resan vunna erfarenheter hade lämnats till stiftelsen. — PN beskattade resebidraget men KR ansåg detsamma utgöra skattefritt utbildningsstipendium. — RR yttrade: Väl får av handlingarna anses framgå, att ifrågavarande resebidrag utgått för D:s utbildning, men enär omständigheterna i målet tillika grunda antagande, att D. erhållit resebidraget såsom förmån i tjänsten, samt bidraget förty icke kan anses såsom sådant stipendium

som avses i 19 § KL, fastställer RR PN:s beskattningsåtgärder. (RR:s utslag den 18/4 1961.)

Anm.: Se däremot RÅ 1953 ref. 26 (Skattenytt 1953 sid. 263) och 1955 not. 1285 (Skattenytt 1955 sid. 289). Se även SOU 1960: 6 angående studiekostnader vid beskattningen sid. 17—19 samt sid. 165 ff.

Hemresor i samband med tillträde av ny tjänst å annan ort.

Besvär av förste länsnotarien G. angående inkomsttaxering åren 1954 och 1955. — G. hade under tiden den 1/3 1953 — den 3/3 1954 upprätthållit förordnande som förste länsnotarie i Jönköping, varefter han den 1/4 1954 blev ordinarie innehavare av tjänsten. Hans familj kvarbodde i Karlskrona till den 25/10 1954. G., som uppburit traktamente under tiden den 1/3 — den 1/11 1954, förvägrades av PN med 940 kr respektive 893 kr yrkade avdrag för resor Jönköping—Karlskrona, c:a två per månad. — I anledning av G:s besvär hos KR framhöi TI bl. a., att G:s traktamentsersättning utgjorde ej skattepliktig intäkt och att den torde vara avsedd att täcka samtliga med förordnandet förbundna merkostnader, till vilka finge räknas även utgifter för besök hos familjen. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 22/2 1961.)

Anm.: Utgången blev här en annan än den i RÅ 1958 ref. 14 angående kaptenen R., som hade kommendering å annan ort än stationeringsorten och som därvid åtnjöt traktamente; se Skattenytt 1958 s. 299. Se även artikel av Lars Lindquist i Skattenytt 1961 s. 161 och ff, särskilt s. 171—173.

Utbyte av skadeståndslivränta mot engångsersättning: avdragsrätten.

Besvär av TI angående kamreraren R:s inkomsttaxering år 1955. — R. hade genom dom den 8/9 1952 förpliktats att på grund av trafikolycka till annan person utge skadestånd i form av viss årlig livränta, som utbetalts månadsvis under tiden den 18/9 1951— den 30/4 1954, då R. enligt överenskommelse med mottagaren till denne utbetalat en engångsersättning å 5.880 kr. — PN förvägrade R. avdrag såsom för periodiskt understöd för nämnda belopp. — Hos KR anförde R., att fråga om en årligen utgiven avdragsgill livränta, som på grund av en önskan och ett stort behov hos mottagaren upphörde genom att ett engångsbelopp utbetalades, som skulle motsvara den årliga livräntan, beräknad för ett visst antal år. KR medgav avdraget. — Hos RR framhöll TI, att i och med att livräntan avlösts av ett engångsbelopp utbetalningen finge anses ha förlorat sin karaktär av periodiskt understöd. — RR fastställde PN:s beskattningsåtgärder, enär ifrågavarande belopp utgivits såsom engångsersättning för avlösen av R. åliggande skyldighet att utgöra skadeståndslivränta utan sammanhang med någon R:s verksamhet eller annan förvärvskälla och det utgivna beloppet förty icke kunde anses avdragsgillt. (RR:s utslag den 21/3 1961).

Anm.: Den omständigheten att R. inte fått avdrag för engångsbeloppet behöver inte betyda att mottagaren inte skall beskattas för samma belopp i vad det avser ersättning för förlorad arbetsinkomst. Jämför bestämmelsen i 2 st av anvisningarna till 19 § KL, som tillkom genom lag den 20/5 1955, nr 245, med verkan från och med 1956 års taxering. Se Eklund i

Skattenytt 1956 sid. 63—64 ävensom RÅ 1952 not 860, 1957 not 942, 1953 ref 19 och 1960 not 2060—61 samt RN 1957 nr 3: 4.

Försäkringsrörelse: provisioner eller föreningsbidrag?

Besvär av TI angående Försäkrings AB Brand-Victorias i likvidation inkomsttaxering år 1955. — PN förvägrade bolaget avdrag för ett belopp av 26.207 kr, som bolaget utbetalat till Svenska Civilekonomföreningen och som av bolaget angivits avse provision för försäkringar, vilka förmedlats av föreningen. PN hade nämligen ansett, att beloppet i verkligheten utgjort bidrag till föreningens verksamhet. — Hos KR anförde bolaget, att den till föreningen utbetalda ersättningen utgått efter samma grunder som för övriga ombud samt till sin storlek helt varit beroende av de försäkringar, som förmedlats av föreningens försäkringsbyrå. — KR medgav avdraget. — Hos RR anförde TI, att föreningen visserligen i början på 1920-talet inrättat en försäkringsbyrå och träffat överenskommelse med vissa försäkringsbolag men att föreningen icke varit aktivt verksam och ej heller haft några kostnader för försäkringsbyrån. Provisionsbeloppen avsåg av föreningens medlemmar direkt tecknade försäkringsavtal, vari byrån insatts som agent. Den träffade överenskommelsen borde således givas den innebörden att bolaget utfäst sig att till föreningen utgiva bidrag motsvarande agentprovision. TI åberopade RÅ 1946 not. 340 — 42 och 1956 not. 192 — 94 (se även 1954 not. 438 och 441). — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 1/3 1961.)